

Finanční arbitř

Legerova 1581/69, 110 00 Praha 1 – Nové Město
tel. 257 042 094, e-mail: arbitr@finarbitr.cz
www.finarbitr.cz

Evidenční číslo: FA/13479/2016
Spisová značka (uvádějte vždy v korespondenci): FA/ZP/566/2015

Nález

Finanční arbitř příslušný k rozhodování sporů podle § 1 zákona č. 229/2002 Sb., o finančním arbitrovi, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o finančním arbitrovi“), rozhodl v řízení zahájeném dne 31. 7. 2015 podle § 8 zákona o finančním arbitrovi o návrhu ■■■, zastoupeného Mgr. Martinem Kubíkem, advokátem, se sídlem Havlíčkova 20, 301 00 Plzeň (dále jen „Navrhovatel“), proti společnosti Nationale-Nederlanden Levensverzekering Maatschappij N.V., se sídlem Weena 505, Rotterdam, Nizozemské království, zapsané v obchodním rejstříku Obchodní komory v Rotterdamu, datum zápisu 17. ledna 1863, číslo zápisu 24042211, jednající prostřednictvím pobočky NN Životní pojišťovna N.V., pobočka pro Českou republiku, IČO 40763587, se sídlem Nádražní 344/25, 150 00 Praha 5 – Smíchov, zastoupené Mgr. Martou Fišnerovou, advokátkou, se sídlem Ovocný trh 573/12, 110 00 Praha 1 (dále jen „Instituce“), vedeném podle § 24 zákona o finančním arbitrovi podle tohoto zákona a zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), o zaplacení částky ve výši 6.820 Kč s příslušenstvím takto:

Návrh se podle § 15 odst. 1 zákona o finančním arbitrovi zamítá.

O d ů v o d n ě n í :

1. Předmět řízení před finančním arbitrem a zkoumání podmínek řízení

Navrhovatel se domáhá, aby mu Instituce, se kterou uzavřel smlouvu o životním pojištění, kterou vypověděl a požádal o výplatu odkupného, vydala částku rovnající se dvojnásobku životního minima, protože se na ni vztahuje zákaz výkonu rozhodnutí příkázáním pohledávky.

Finanční arbitř zjistil, že dne 14. 10. 2007 Navrhovatel uzavřel s Institucí pojistnou smlouvu č. ■■■ o životním pojištění Investor Plus (B150) (dále jen „Pojistná smlouva“).

Pojistná smlouva je smlouvou, ve které se sjednává životní pojištění ve smyslu § 54 zákona č. 37/2004 Sb., o pojistné smlouvě a o změně souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pojistné smlouvě“).

Navrhovatel je podle Pojistné smlouvy pojistníkem, tj. vystupuje jako osoba, která s pojistitelem uzavřela Pojistnou smlouvu. Ze shromážděných podkladů finanční arbitř nezjistil, že by Navrhovatel v předmětném smluvním vztahu s Institucí vystupoval jako fyzická osoba, která jedná v rámci své podnikatelské činnosti nebo v rámci samostatného výkonu svého povolání.

Navrhovatel je spotřebitelem a může tedy být účastníkem řízení před finančním arbitrem, neboť jsou splněny podmínky stanovené v § 1 odst. 1 písm. e) ve spojení s § 3 odst. 2 zákona o finančním arbitrovi.

Finanční arbitr z obchodního rejstříku zjistil, že Instituce je pojišťovnou, podle Pojistné smlouvy je pojistitelem, může tedy být účastníkem řízení před finančním arbitrem, neboť jsou splněny podmínky stanovené v § 1 odst. 1 písm. e) ve spojení s § 3 odst. 1 písm. e) zákona o finančním arbitrovi.

K rozhodování sporu mezi Navrhovatelem a Institucí je finanční arbitr příslušný, neboť se jedná o spor mezi spotřebitelem a pojistitelem při poskytování životního pojištění ve smyslu ustanovení § 1 odst. 1 písm. e) zákona o finančním arbitrovi, když k rozhodování tohoto sporu je podle § 7 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „občanský soudní řád“), dána pravomoc českých soudů.

4. Tvrzení Navrhovatele

Navrhovatel tvrdí, že se rozhodl ukončit Pojistnou smlouvu poté, co obdržel Exekuční příkaz a že Pojistná smlouva tedy skončila na základě žádosti Navrhovatele ze dne 30. 3. 2015 a nikoliv na základě Exekučního příkazu.

Navrhovatel potvrzuje, že ho Instituce dopisem ze dne 14. 4. 2015 vyrozuměla, že má nárok na odkupné ve výši 17.961,- Kč.

Současně Navrhovatel tvrdí, že Instituce odeslala celou částku odkupného dne 6. 5. 2015 soudnímu exekutorovi přesto, že ji Navrhovatel včas, tj. dopisem ze dne 29. 4. 2015 doručeným Instituci dne 2. 5. 2015, požádal o vyplacení dvojnásobku životního minima podle § 304b občanského soudního řádu.

Navrhovatele namítá, že Instituce svým postupem citované zákonné ustanovení porušila.

Navrhovatel tvrdí, že se domníval, že Instituce následně na základě jeho žádosti vyplatila z požadovaného dvojnásobku životního minima aspoň částku 1.500 Kč, a požadoval proto dvojnásobek životního minima, tj. 6.820 Kč, bez této částky. Částka 1.500 Kč, ale představovala Institucí vrácený přeplatek na pojistném, takže Navrhovatel nakonec nárokuje dvojnásobek životního minima v plné výši, tj. částku 6.820 Kč, spolu se zákonným úrokem z prodlení počítaným ode dne, kdy Instituce obdržela žádost Navrhovatele o nároku, tj. od 2. 5. 2015.

6. Tvrzení Instituce

Instituce namítá, že Exekučním příkazem doručeným Instituci dne 11. 3. 2015 soudní exekutor nařídil provést exekuci tzv. příkázáním jiných pohledávek, což je odlišný způsob provedení exekuce než příkázáním pohledávky z účtu u peněžitého ústavu s tím, že § 304b občanského soudního řádu, na které se Navrhovatel odvolává, systematicky spadá právě pod provedení exekuce příkázáním pohledávky z účtu u peněžního ústavu, a na provedení exekuce příkázáním jiné pohledávky jej nelze použít.

Instituce potvrzuje, že Pojistná smlouva byla ukončena na žádost Navrhovatele ze dne 30. 3. 2015, když dne 6. 5. 2015 vyplatila v souladu Exekučním příkazem celé odbytné, tj. 17.961 Kč na účet soudního exekutora.

Instituce tvrdí, že žádost Navrhovatele o vyplacení dvojnásobku životního minima ze dne 29. 4. 2015 obdržela až dne 4. 5. 2015, a ne 2. 5. 2015, jak tvrdí Navrhovatel.

Současně Instituce vysvětluje, že pojistné ve výši 1.500 Kč, které se Instituci podařilo v důsledku chybějícího variabilního symbolu spárovat s Pojistnou smlouvou až po jejím ukončení, vyplatila Instituce formou poštovní poukázky zpět Navrhovateli.

7. Pokus o smír

Finanční arbitr v souladu s ustanovením § 1 odst. 3 zákona o finančním arbitrovi vyzval účastníky řízení ke smírnému vyřešení sporu. Smírného řešení sporu se však nepodařilo finančnímu arbitrovi dosáhnout, neboť Instituce finančnímu arbitrovi k návrhu sdělila, že Navrhovatel svůj nárok nijak neprokázal, a proto nevidí prostor pro smírné řešení sporu.

8. Právní posouzení

Finanční arbitr podle § 12 odst. 1 zákona o finančním arbitrovi rozhoduje podle svého nejlepšího vědomí a svědomí, nestranně, spravedlivě a bez průtahů a pouze na základě skutečností zjištěných v souladu s tímto zákonem a zvláštními právními předpisy. Podle § 12 odst. 3 zákona o finančním arbitrovi není finanční arbitr vázán návrhem a aktivně opatřuje podklady pro své rozhodnutí. Při rozhodování vychází finanční arbitr ze skutkového stavu věci a volně hodnotí shromážděné podklady.

Předmět sporu spočívá v posouzení, zda Navrhovateli vznikl v souvislosti s exekucí nařízenou na pohledávku z Pojistné smlouvy nárok, aby mu Instituce vyplatila peněžní prostředky ve výši dvojnásobku životního minima ve smyslu zákonného zákazu postihnout tyto prostředky výkonem rozhodnutí.

8.1 *Skutková zjištění*

Finanční arbitr vzal ze shromážděných podkladů a shodných tvrzení stran sporu za prokázané, že

- a) dne 14. 10. 2007 Navrhovatel uzavřel s Institucí Pojistnou smlouvu;
- b) dne 6. 3. 2015 vydal soudní exekutor Exekuční příkaz, kterým přikázal provedení exekuce přikázáním všech postižitelných pohledávek Navrhovatele za Institucí plynoucích z Pojistné smlouvy, a to včetně pojistných a dalších plnění, která v budoucnu z tohoto titulu vzniknou, až do výše vymáhané povinnosti a nákladů exekuce v celkové částce 261.080,55 Kč;
- c) Instituce obdržela Exekuční příkaz;
- d) Navrhovatel obdržel Exekuční příkaz;
- e) Navrhovatel požádal dne 1. 4. 2015 Instituci o ukončení Pojistné smlouvy a o výplatu odkupného;
- f) přípisem ze dne 21. 4. 2015 oznámil soudní exekutor Instituci, že Exekuční příkaz nabyl právní moci dne 10. 3. 2015, a že jsou tak splněny podmínky pro provedení exekuce;
- g) dopisem ze dne 4. 5. 2015 vyzval Navrhovatel Instituci, aby postupovala podle § 304b občanského soudního řádu a vyplatila mu částku 6.820 Kč, která odpovídá dvojnásobku životního minima, a nepodléhá tedy exekuci;
- h) Instituce vyplatila dne 6. 5. 2015 odkupné z Pojistné smlouvy ve výši 17.961 Kč na účet soudního exekutora;
- i) dopisem ze dne 5. 5. 2015, vyrozuměla Instituce o výplatě odkupného na účet soudního exekutora jak soudního exekutora, tak Navrhovatele.

8.2 Právní režim exekuce

Exekutor při provádění exekuce postupuje podle zákona č. 120/2001 Sb., o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád) a o změně dalších zákonů (dále jen „exekuční řád“). Podle § 52 odst. 1 exekučního řádu: „*Nestanoví-li tento zákon jinak, použijí se pro exekuční řízení přiměřeně ustanovení občanského soudního řádu.*“ To znamená, že ustanovení občanského soudního řádu o výkonu rozhodnutí (případně i jiná ustanovení občanského soudního řádu) se použijí vždy, pokud exekuční řád nestanoví jinak.

Exekuční řád použití občanského soudního řádu stanoví výslovně pro exekuci příkázáním pohledávky v ustanovení § 65: „*nestanoví-li tento zákon jinak, použijí se na exekuci příkázáním pohledávky přiměřeně ustanovení občanského soudního řádu upravující výkon rozhodnutí příkázáním pohledávky.*“

Úprava příkázání pohledávky v exekučním řádu sestává pouze z ustanovení o postižení podílu povinného jako společníka nebo komanditisty ve společnosti nebo o postižení členských práv a povinností povinného jako člena v družstvu (§ 63) a dále z ustanovení o exekuci patentů, průmyslových vzorů, ochranných známek a licencí k jejich užívání (§ 64).

Podle § 258 odst. 1 občanského soudního řádu lze výkon rozhodnutí ukládajícího zaplacení peněžité částky provést srážkami ze mzdy, příkázáním pohledávky, správou nemovité věci, prodejem movitých věcí a nemovitých věcí, postižením závodu a zřízením soudcovského zástavního práva k nemovitým věcem.

Občanský soudní řád upravuje výkon rozhodnutí příkázáním pohledávky v § 303 až § 320ab a výkon rozhodnutí příkázáním pohledávky dále rozlišuje na výkon rozhodnutí příkázáním pohledávky z účtu u peněžního ústavu (§ 303 až § 311a) a na výkon příkázáním jiných peněžitých pohledávek (§ 312 až § 316).

Podle ustanovení § 304b odst. 1 občanského soudního řádu, jehož použití se Navrhovatel dovolává: „*Zákazy uvedené v § 304 odst. 1 a 3 se nevztahují na peněžní prostředky do výše dvojnásobku životního minima jednotlivce podle zvláštního právního předpisu. Má-li u jednoho peněžního ústavu povinný více účtů, použije se věta první pouze u jednoho z těchto účtů.*“

Pohledávka Navrhovatele za Institucí není v žádném případě pohledávkou z účtu u peněžního ústavu.

Co má být pro účely výkonu rozhodnutí rozuměno pod pojmem „peněžní ústav“, definuje ustanovení § 260 odst. 2 občanského soudního řádu, podle kterého: „*Na žádost účastníka, kterému rozhodnutí přiznává právo na zaplacení peněžité částky, dotáže se soud toho, komu je zaplacení peněžité částky uloženo, zda a od koho pobírá mzdu nebo jiný pravidelný příjem, popřípadě u které banky, pobočky zahraniční banky nebo spořitelního a úvěrního družstva, instituce elektronických peněz, zahraniční instituce elektronických peněz, vydavatele elektronických peněz malého rozsahu, platební instituce, zahraniční platební instituce nebo poskytovatele platebních služeb malého rozsahu (dále jen „peněžní ústav“)* má své účty...“.

Soudcovský komentář k občanskému soudnímu řízení k pojmu „peněžní ústav“ vysvětluje: „*Novelou občanského soudního řádu provedenou zákonem č. 285/2009 Sb. v souvislosti s přijetím zákona o platebním styku (č. 284/2009 Sb.) byl výčet peněžních ústavů rozšířen o další subjekty tak, aby bylo možno zmapovat i elektronické peníze povinného dle ustanovení § 4 zákona o platebním styku (instituce elektronických peněz malého rozsahu - §31, 46 zákona*

o platebním styku) či prostředky na jeho platebních účtech (platební instituce, zahraniční platební instituce, poskytovatel platebních služeb malého rozsahu - § 7, 31, 36 zákona o platebním styku.“¹

Podle § 5 zákona č. 284/2009 Sb., o platebním styku ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o platebním styku“):

„Poskytovat platební služby jako podnikání mohou pouze tyto osoby:

- a) banky za podmínek stanovených zákonem upravujícím činnost bank,*
- b) zahraniční banky a zahraniční finanční instituce za podmínek stanovených zákonem upravujícím činnost bank,*
- c) spořitelni a úvěrní družstva za podmínek stanovených zákonem upravujícím činnost spořitelních a úvěrních družstev,*
- d) instituce elektronických peněz (§ 46) za podmínek stanovených tímto zákonem,*
- e) zahraniční instituce elektronických peněz za podmínek stanovených tímto zákonem,*
- f) vydavatelé elektronických peněz malého rozsahu (§ 53) za podmínek stanovených tímto zákonem,*
- g) platební instituce (§ 7) za podmínek stanovených tímto zákonem,*
- h) zahraniční platební instituce za podmínek stanovených tímto zákonem,*
- i) poskytovatelé platebních služeb malého rozsahu (§ 36) za podmínek stanovených tímto zákonem,*
- j) Česká národní banka.“*

Zákonodárce při definování pojmu „peněžní ústav“ vycházel ze zákona o platebním styku, aby v podstatě zahrnoval osoby, které jsou oprávněny poskytovat platební služby podle § 5 citovaného zákona. Pojišťovnu přitom nelze pod tuto definici podřadit. Pojišťovna není peněžním ústavem ve smyslu občanského soudního řádu a pohledávka za pojišťovnou tedy není pohledávkou z účtu u peněžního ústavu.

Pro použití ustanovení § 304b občanského soudního řádu jen na výkon rozhodnutí, resp. exekuci příkázáním pohledávky z účtu u peněžního ústavu svědčí i systematický výklad tohoto ustanovení, kdy je začleněno v Části šesté Výkon rozhodnutí, Hlavě třetí Příkázání pohledávky, pod nadpis Příkázání pohledávky z účtu u peněžního ústavu, § 303 a následující). Proto se použije pouze v případě tohoto způsobu výkonu rozhodnutí, resp. exekuce.

9. K výroku nálezu

Finanční arbitr shledal, že Instituce jednala v souladu se zákonem a pravomocným Exekučním příkazem, když po nabytí právní moci Exekučního příkazu poukázala celou částku odpovídající odkupnému z Pojistné smlouvy na účet soudního exekutora. Finanční arbitr současně nedovodil, že se na výkon rozhodnutí příkázáním pohledávky pojistníka za pojišťovnou ze smlouvy o životním pojištění použije ustanovení § 304b odst. 1 občanského soudního řádu.

Na projednávaný případ je tedy zapotřebí pohlížet jako na výkon rozhodnutí příkázáním jiné pohledávky ve smyslu § 312 občanského soudního řádu. Ustanovení § 304b občanského soudního řádu o nepostižitelnosti dvojnásobku životního minima v rámci výkonu rozhodnutí, které je systematicky součástí úpravy výkonu rozhodnutí příkázáním pohledávky z účtu u peněžního ústavu se nepoužije. Jednak to zákon výslovně nepřipouští a jednak je to dáno

---

¹ Jaromír Jirsa, Jaroslav Mádr, Vladimír Beran a kol.: Občanské soudní řízení soudcovský komentář. Kniha V., § 251-376 o. s. ř., Havlíček Brain Team, 1. vydání 2014, str. 51

účelem právní úpravy o nepostižitelnosti dvojnásobku životního minima, což je uspokojení základních potřeb povinného (fyzické osoby) v případě výkonu rozhodnutí, resp. exekuce.

Na základě všech výše uvedených skutečností rozhodl finanční arbitr tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto nálezu.

P o u č e n í :

Proti tomuto nálezu lze podle § 16 odst. 1 zákona o finančním arbitrovi do 15 dnů od jeho doručení podat písemně odůvodněné námitky k finančnímu arbitrovi. Práva podat námitky se lze vzdát. Včas podané námitky mají odkladný účinek.

Podle § 17 odst. 1 zákona o finančním arbitrovi, nález, který již nelze napadnout námitkami, je v právní moci.

V Praze dne 21. 7. 2016

otisk úředního razítka

Mgr. Monika Nedelková
finanční arbitr